

„Kedaj ljubim Boga, Minka?“

„Kadar prav delaš, kadar si priden.“

Použila sta skromno kosilce in zmolila angelsko češčenje. Iz doline so se čuli zvonovi, ki so odmevali od gora. Gubil se je glas po gozdovih med bukvami in smrekami. Vroče je bilo in soparno. Ptici so ždeli po drevju, živina se je spravila v grmovje.

Nakopičili so se oblaki po nebu, sivi, težki oblaki. V daljavi se je čul grom. Zdajnzdaj je zapihal močan veter in je završal preko gorâ.

„Nevihla bo, Janko.“

„Jaz se je ne bojim. Glej, tam na onile skali rasteta dve veliki divji vrtnici. Ponji splezam po pečevju in ji zataknem za klobuk in zavriskam.“

„Ne hodi! Prevrneš se lahko in pobiješ. Janko, ne hodi!“

„Odkar pasem, plezam po skalah, pa bi se bal one pečinice!“

Ni slušal. Odšel je in plezal urno po pečini do rož. Že jih je držal v roki. Zabliskalo je tedaj nad gorami in zagrmelo je; veter je potegnil čez vrhove dreves, Janku se je izpodrsnilo. Padel je med kamenje in obležal v nesvesti.

Minka je prihitela in je začela jokati. Poizkusila ga je dvigniti, a bila je prešibka. Kri je tekla Janku iz glave, rok in nog. Vrtnici je še vedno držal, kakor ji je bil utrgal.

Začele so padati goste kaplje. Jokala je Minka po planini in tekla brez živine proti domu, da pokliče ljudi.

Vrnila se je čez dolgo s čuvajem Markom, ki je naložil Janka v naročaj in je robantil:

„Nesrečneš, kaj si mislil, da si padel s pečine? Kdo te je nesel gor, ti nepridiprav.“

Minka je pa gnala živino domov...

(Konec prih.)

V kateri roki je oreh?

Kar sedem jih je bilo pri Podlesnikovih in pri Stoparjevih vsak dan, pozimi in poleti, največ v nadlego. Mislimo namreč otrok, takih kot jih ni izlepa. „Pod cesarjem jih ni — in jih ni“, so rekli Podlesnikov stari oče.

Res je težava s takim drobižem! Če so v sobi, vpitje in divjanje semintja, kot bi bil sodni dan. Eden za peč, drugi pod peč. Nekateri po mizah, drugi zopet po omarah, toliko časa, da kdo kaj prevrne — potem je pa jok in stok...

Če sta dva ali trije, se že še prestane, toda s sedmerimi je pa križ; in križ je bil tudi s Podlesnikovimi in Stoparjevimi, zlasti še, ker so bili vedno skupaj kot mravlje. Kamor je šel eden, so šli tudi drugi kar v procesiji; in če jim je prišel pes pred oči — gorje mu! Toliko časa so se

zaletavali vanj, da je miroljubna žival izgubila potrpljenje in prišla koga za hlačnico ali za krilce tako nesrečno, da ni bilo več celo, kar je bilo zgrabljeno.

Pri Podlesnikovih so imeli gostilno in prodajalnico, zato so imeli starši še več sitnosti s svojimi štirimi. Rezika je bila res malo večja — hodila je prvo leto v šolo — toda igrala se je še vedno rada z drugimi. Največkrat so se spravili vsi štirje v shrambo za žito, in pridružili so se še Stoparjevi vsak s svojim premoženjem — igrači. Dveletni Tonček se je pripeljal s konjičkom, ali boljše — konjiček se je pripeljal ž njim, ker ga je Tonček vlekel na vrvi za seboj. Tonček je torej vlekel konjička, konjiček voziček, na vozičku pa je oblastno sedel — lesen kočijaž z bičem ob strani. Če si vprašal Tončka, kadar je vlekel svojega konjička z vozom proti Podlesnikovi prodajalni, je vselej moško odgovoril: „Po blago!“ To je slišal večkrat od voznika, ki je vozil Podlesniku blago s postaje. In Tonček je tudi večkrat vozil na svojem vozičku blago. Če je dobil od očeta novce, ga je hitro del v voziček ter ga peljal k Podlesniku. Nazaj pa je pripeljal sladkorja. — Toda opravilo voznikov je težavno in naporno. Tončkovo je bilo tudi. Prav pogosto je Tončka zadela nesreča. Ali je izgubil do Podlesnika novce, ali pa je nazaj grede prevrnil sladkor in sicer najraši v gnojnico, mimo katere je moral peljati, da je prišel do veže. Ob gnojnici je steza malo visela in iz tal je molelo debelo kamenje. Največkrat je deček zavozil na tak kamen in sladkorček se je potopil na dno gnojnice. Tonček je v takem slučaju ves žalosten sedel na rob gnojnice in je žalostno gledal v kalno vodo, kamor se je potopil njegov zaklad. Včasih mu je ušel celo jok, a takrat so se najraje oglasile žabe s svojim kva, kva... Tonček je bil tako hud nanje, da se jim je skril v skedenj, ker je mislil, da se gostijo z njegovim sladkorčkom in se mu posmehujejo...

Nekega dne je dobil Tonček od očeta zopet dva vinarja. Šel je k Podlesnikovim, da bi si kupil fig. A v veži ga je prestregla družba otrok in ga odvedla s seboj v Podlesnikovo shrambo. Rezika se je naučila od svojih tovarišic novo igro in je hotela še druge naučiti. Od matere je dobila šest orehov ter dala vsakemu enega, samo za Tončka ga ni imela.

„Ali imaš krajcar?“ vpraša Rezika Tončka.

„Še dva“, odgovori ta in privleče iz žepa dva vinarska novca.

„No, dobro!“ pravi Rezika. „Kupili ti bomo fig, da boš lahko z nami igral.“

„Lajsi bi jih jedel“, se odreže Tonček.

Rezika pa mu pojasni, da lahko dobi še orehe, če bo igral z njimi. S tem je bil deček zadovoljen, kajti orehe je še posebno ljubil.

Šel je eden iskat fig, potem so pa začeli. Rezika je vzela v roke en oreh ter stopila pred Tončka. Dala je naprej roki na hrbet, potem je pa rekla Tončku: „Sedaj mi povej, v kateri roki imam oreh. Če ugameš, ti dam oreh, če ne, pa ti meni figo.“ Tonček pa je bil vesel, da nikdar tega, ko je pomislil, da lahko dobi z eno besedo oreh. Sladko se je nasmejal in pokazal desno Rezikino roko. Uganil je. Dobil je oreh in skočil s klopi, ali boljše: kar zavalil se je in vesel tekell k igračam. Toda drugi so ga pre-

„V kateri roki imam oreh?“

stregli in ga nagovorili, naj igra še dalje, češ, da lahko dobi še kak oreh. A on je bil zadovoljen z enim orehom. Končno se je pa le vdal in je šel igrati še dalje.

Prišla je vrsta nanj, da je vprašal svojega soseda, Podlesnikovo Pavlo, v kateri roki ima figo. Rezika, ki ni mogla igrati, ker je izgubila edini oreh, je naučila Tončka, da je lepo vprašal:

„Ena, dve, tri,
kdor ugane,
ta dobil“

Pavta, pa je bila prebrisana. Ogledovala je Tončkovi roki in opazila, da je ena pest bolj debela kot druga. Uganila je takoj, v kateri je figa, in Tonček jo je zaigral. Moral je sedaj igrati še naprej, ker je izgubil, dasi ravno ne kaj rad.

Tudi drugi otroci so kmalu opazili, da Tonček ne more popolnoma skriti fige v pest. Vsakdo jo je lahko videl med prsti, in Tonček je vedno izgubil. Vendar poguma pa le ni izgubil — pač pa kmalu vse fige...

To je pa reveža užalostilo. Igral bi bil rad, saj za fige mu tudi ni bilo toliko, a revež ni mogel več, ker je vse izgubil. Pustil je vse igrače v shrambi in stekel domov, kjer je jokaje potožil materi, da je izgubil vse fige. Prosil je, naj mu dajo krajcar, da kupi drugih. Pa sedaj ni prošnja nič pomagala.

„Boš vsaj vedel za drugič! Na ta način lahko izgubiš še dva krajcarja“, reko mati.

Tonček je bil sedaj še bolj žalosten. Sedel je na vežni prag in jokal še bolj kot takrat, ko je pritekel v hišo povedat, da mu je konj „utonil“ v gnojnici. Pozabil je na konja in na vse igrače, tako mu je bilo žal za izgubljenimi figami. Sredi najhujšega joka se pa naenkrat oglase žabe v gnojnici. Tonček je mislil, da se mu posmehujejo, in hotel se jim je zopet skriti v skedenj. V tem pa opazi pred Podlesnikovo vežo svoje tovariše, ki so ga obrali za fige. Rezika je vlekla njegovega konjička, drugi so pa šli veselih obrazov za vozičkom, na katerem se je nekaj svetilo.

Tonček ni vedel, kaj naj to pomeni, posebno, ko je videl, da gredo proti njemu. Razjasnil se mu je obraz, ker je vedel, da ga imajo vsi otroci radi, zlasti Podlesnikova Rezika, ki mu je že večkrat prinesla sladkorčka. Vedel je, da bo tudi sedaj kaj zanj.

Otroci pridejo pred Tončka in Rezika ga nagovori: „Ker vemo, da žaluješ po figah in orehu, posebno pa še po naši družbi, in da še ne misliš opustiti „furenge“ mimo te nesrečne luže, smo ti pripeljali voziček in konja, ter vse fige in povrhu še svoje orehe, da se boš zopet potolažil.“

Tonček je bil tega tako vesel, da je kar skakal v svoje prijateljčke in prijateljice in da je iz same neokretne prijaznosti prevrnil Podlesnikovo Pavlo čez vežni prag. Hudega ni bilo nič; le sam se je nekoliko dotaknil praga z nosom, a kri ni tekla...

Otroci so vsa darila, ki so jih pripeljali Tončku, prevleki z zlato peno. Te je bil Tonček še posebno vesel. Rezika je rekla, da je to plašč za konja, da se ne bo prehladil, kadar bo vsega mokrega privlekel iz luže...

Tonček je šel od tedaj še večkrat igrat s svojimi prijateljski. Pa vedno samo za fižol, da ni bilo zdražbe.

Sedaj je Tonček črevljarski vajenec. Prav priden in varčen deček je. Vsako kronico nese v hranilnico, ki jo imajo v župnišču za celo župnijo.

Včasih igrajo njegovi tovariši za denar kako nedolžno igro. „Pojdi še ti, Tonček“, ga vabijo. „Za fižol grem“, odgovori ta modro. „Ne maram namreč denarja, ki ga nisem dobil z rokami, ampak po sreči. Tudi izgubljati ne maram po nepotrebnem.“

In tak bo ostal Tonček tudi naprej. Vsaj tako upamo. Morda ga je izpametovala otroška igra? Bog vé?

Slavko Slavič.

Vlak.

 Stric Martin so ravno dodelali Trávnovemu Pepčku nove sani. Stric Martin so imeli otroke jako radi. Bili so zato tudi v vsej vasi priljubljeni, in vsak jim je dejal stric, četudi niso bili z vsakim v sorodu.

„Vidiš, Pepček“, so dejali, „na takih saneh se še cesar ne vozi.“ Pa so hudomušno pomežikali z očmi.

Pepčku pa se je dobro zdelo, ker je imel take sani, kakršnih še sam cesar nima. Seveda ni pomislil, da ima cesar boljše kot on. Takih kakor Pepček gotovo nima, ker bi bilo za tako visokega gospoda jako malo častno, ko bi se vozil na saneh, kakršne imajo otroci.

Pepček je bil popolnoma zadovoljen s svojimi sanmi in vesel jih je potegnil na cesto. Zunaj je naložil na sani svojo mlajšo sestrnico in bratca, in šlo je v diru proti klanecu, kjer so se tisto popoldne spuščali otroci na saneh v dolino. Bil je namreč četrtek — dan počitka.

Stric Martin pa je zadovoljno kimal na pragu svoje bajte in je z veseljem poslušal otroški krik, ki se je čul od klanca.

Ej, bili so časi, ko je bil tudi on mlad, a ti časi so že davno minuli!

Na klanecu je bilo jako živahno. Sani so drsele, da je bilo veselje gledati. Gor je šlo seveda težko, a zato pa hitreje in prijetneje navzdol. Krik in vik je bil velikanski. Bila je menda zbrana na klanecu vsa vaška otročad. Kar si zmislil nekaj tisti suhi Janek, ki je bil največji med njimi, in je imel tudi največjo besedo v vsej družini. Pri otrocih — pravim, kajti v šoli pri gospodu učitelju ni vedel nikoli nič. Kadar je bil vprašan, je navadno molčal; le v klopi je vedno šepetal s svojim sosedom.

„Veste kaj“, je dejal, „naredimo vlak!“

„Kakšen vlak?“ se oglasi eden.

„I, tak: sanke zvežimo skupaj, pa sedemo na vrhu klanca nanje in se spustimo navzdol.“